

Politiska fakta om Israel för dig I Svenska Kyrkan

**Israelvänner
I Svenska Kyrkan**

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Israelvänner i Svenska Kyrkan stödjer det judiska folkets moraliska och juridiska rätt till ett eget land och självbestämmande. Vi gör det bl a för att ett tryggt och blomstrande Israel är det enda säkra skyddet mot vad antisemitism kan leda till. Vi gör det också för att Israel är ett föredöme i världens värsta region när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Bara i Israel minskar inte antalet kristna i mellanöstern.

Vi vill sprida fakta och kunskap om Israel. Israelvänner i Svenska Kyrkan arbetar bara med politiska frågor även om intresset för Israel kan ha religiös grund för vissa – både kritiker och anhängare. Här presenterar vi politiska fakta valda utifrån frågor som ofta kommer upp i kyrkliga sammanhang.

Du kan följa oss på Facebook och X.

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Vilka är de vanligaste argumenten för att ha en positiv inställning till Israel och vilja stötta landet?

- Det judiska folket behöver ett eget hemland som skydd mot den antisemitism som hela tiden dyker upp runt om i världen. Hade Israel grundats några år tidigare än 1947 hade miljoner människor kunnat räddas undan Förintelsen.
- Det judiska folket har i likhet med andra folk en moralisk och juridisk rätt till ett hemland. Den plats där de först uppstod som stat för 3000 år sedan är en lämplig plats för detta.
- Israel är ett ljus i en mörk del av världen. Alla länder utom Israel i Mellanöstern och Nordafrika tillhör de som får sämst betyg i världen när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Israel tillhör världens bästa länder och har även en ekonomi på västeuropeisk nivå. Detta visar att en sådan utveckling är möjlig även i Mellanöstern.

Innebär en proisraelisk inställning att man blir antipalestinsk?

Nej, tvärtom! En bra lösning för det judiska folket förutsätter en bra lösning för det palestinska folket – och vice versa. Den som är proisraelisk bör också vara propalestinsk och den som är propalestinsk bör också vara proisraelisk.

Vad menas med Israel som ett ljus i en mörk del av världen?

Ledande årliga vetenskapliga undersökningar av läget i världen när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter är Democracy Index, Freedom House och V-dem. Alla visar att mellanöstern och Nordafrika är världens värsta region i dessa avseenden. Så gott som samtliga länder (samt Palestinska områden) beskrivs som människorättskränkande diktaturer med förtryck av kvinnor, andra religioner än islam och olika minoritetsgrupper, bl a sexuella. Utom Israel som får samma betyg som västeuropeiska länder, världens bästa region i dessa avseenden. Israel har också en utvecklad ekonomi med BNP per person på EU-nivå.

Hur bildades staten Israel?

1947 konstaterade FN som då förvaltade området att det bodde båda araber och judar i regionen och att båda grupperna hade såväl juridisk som moralisk rätt att bo där. Eftersom de inte kunde samarbeta på det sätt som en gemensam statsbildning förutsätter beslöt FN att området skulle delas upp i en arabisk och en judisk stat. Judarna accepterade FN:s beslut och bildade 1948

staten Israel. Araberna förkastade FN:s beslut, bildade inte en stat utan startade i stället ett krig för att försöka erövra hela regionen. Kriget slutade med att den judiska staten överlevde och ett arabiskt och ett judiskt flyktingproblem etablerades.

Finns det andra historiska/moraliska argument?

De enda statsbildningar som någonsin funnits i området där Israel idag ligger är judiska. Den första för ca 3000 år sedan. Det enda folk som haft Jerusalem som huvudstad är judarna. Den enda etniska grupp som haft permanent närvaro i tusentals år är judarna. Den första statbildningsliknande organisationen i historien med palestinsk-arabisk koppling uppstod så sent som 1994 i samband med Osloavtalet. Innan Storbritannien tog makten 1917 hade t ex Turkiet (ottomanerna) styrt området sedan 1517. Uppfattningen att det finns en särskild etnisk arabisk grupp i området lanserades efter 1948 och etablerades mer markant efter 1967. I FN:s delningsplan 1947 nämns inga palestinier utan bara araber. När Jordanien och Egypten 1948-1967 kontrollerade de områden där en ny arabisk stat enligt FN skulle finnas framfördes inga önskemål om att få bilda en ny separat arabisk-palestinsk stat. Åsikten att araberna i området skulle utgöra en särskild folkgrupp skild från övriga araber i regionen var då fortfarande en i stort sett okänd idé. Den avvisades bestämt av arabförbundet. Syriska araber var en vanlig benämning på de arabiska invånarna.

Finns det någon relevans i försöken att koppla Israel till västeuropeisk kolonialism?

Judisk invandring till palestina-regionen var först fredlig och laglig inflyttning av främst flyktingar från pogromer i Östeuropa. Många israeler är ättlingar till sådana invandrare från perioden 1882-1948. Två andra viktiga vågor med invandrande flyktingar är den med överlevande från Förintelsen i nazityskland och den med fördrivna judar från arabvärlden 1948. Att arbeta med jordbruk blev den vanligaste sysselsättningen. Inga råvaror fördes till andra länder och ingen exploatering av lokal arbetskraft förekom. Även den arabiska befolkningen består till betydande del av invandrare från andra länder till regionen Palestina (ett känt exempel är egyptiern Arafat). Den judiska befolkningen består idag till stor del av s k orientalska judar från mellanöstern, regional befolkning sedan tusentals år. Någon västeuropeisk kolonialisering har aldrig ägt rum. Koloniala erövringar är att med militärt våld erövra för att utnyttja råvaror och exploatera arbetskraft. Det finns

Israelvänner I Svenska Kyrkan

inga paralleller mellan t ex Frankrikes agerande i Algeriet eller Belgiens härjningar i Kongo och judarnas etablering i Israel.

Pågår det en etnisk rensning?

Den arabiska befolkningen har växt oavbrutet både i Israel och på de palestinska områdena sedan 1948. Antalet kristna växer också i Israel. En etnisk rensning betyder med normalt språkbruk att en etnisk grupp reduceras, dvs tvärtemot vad som pågår gällande araber, judar, muslimer och kristna i Israel. Däremot har en närmast total etnisk rensning av judar i arabvärlden genomförts och en etnisk rensning av kristna pågår i flera länder i mellanöstern där deras antal snabbt reduceras (se statistik i bilagan).

Vad menas med anklagelserna om apartheid?

Avsikten med att använda begreppet apartheid är ofta retoriskt. Lyssnaren fås att tänka på förtrycket i Sydafrika. Men ingen seriös aktör har påstått att någon likhet med detta existerar, utan istället är det FN:s apartheidkonvention och/eller Romstadgans definitioner som avses.

”Med brottet apartheid avses: omänskliga gärningar..... vilka begås i förbindelse med en institutionaliserad ordning av systematiskt förtryck och dominans av en rasgrupp över en eller flera andra rasgrupper, och vilka begås med avsikt att vidmakthålla denna ordning.”

De tre kriterierna är alltså att konflikten ska vara rasbaserad, att avsikten är att vidmakthålla ordningen och att omänskliga gärningar används för att upprätthålla förtrycket. Inget av kriterierna är föreligger i Israel/Palestina. Konflikter mellan grupper om mark, makt osv är inte apartheid. De israeliska arabernas goda situation är ett annat synligt bevis på att konflikten inte har rasmässig grund. Allt fler begär t ex att få tjänstgöra i den israeliska försvarsmakten.

Vad betyder begreppen palestina och palestinier?

Palestina är ett namn som romarriket lanserade strax efter Jesu tid på ett geografiskt område i västasien ungefär mellan Medelhavet och Jordanfloden. Före 1948 kallade sig de judar och andra som bodde där för palestinier medan araberna kallade sig araber. Sedan började judarna kalla sig för israeler. Det var Sovjetunionen som på 1960-talet föreslog PLO att i stället för att prata om jihad och utrotning, prata på ett sätt som kunde väcka sympati i väst: att beskriva kampen mot Israel som ”anti-kolonial” och i stället för

utplåning av judarna prata om återerövring av ockuperad mark. Ett inslag i denna strategi var att hävda att araberna i området var en särskild etnisk grupp som kallades palestinier (se referatet av Tabarovsky i bilagan). Idag växlar betydelsen av Palestina mellan en geografisk beteckning och den stat som bl a Sverige erkänt. Palestinierna betecknar idag främst araber med koppling till området.

Vad menas med Nakba?

Nakba är arabiska och betyder ”Katastrofen” och används om konsekvenserna för palestinerna efter att de sagt nej till att få egen stat utifrån FN:s tvåstatslösning och i stället startat ett krig som de förlorade. Det råder politisk oenighet kring om detta – Nakba – är en konsekvens av att judarna sa ja till tvåstatslösningen, bildade sin stat och vann kriget eller av att palestinerna vägrade bilda sin stat och istället startade ett krig.

Varför har inte tvåstatslösningen realiserats efter 75 år?

Vid flera tillfällen har en palestinsk stat kunnat etableras på goda villkor. Vid samtliga tillfällen har palestinerna sagt nej medan Israel accepterat tvåstatslösningen. Att Peel-kommissionens förslag 1937 och FN:s delningsförslag 1947 bejakades av judarna men avvisades av palestinerna är väl känt och dokumenterat. I modern tid är år 2000 och 2008 två väldokumenterade tillfällen.

Efter förhandlingarna under Bill Clintons ledning i Camp David år 2000 var bildandet av en palestinsk stat mycket nära. De skulle fått en egen stat på Västbanken och Gaza med Jerusalem som huvudstad. Israel hade accepterat. Vår dåvarande statsminister Göran Persson var inblandad och hade bokat Blå Hallen i Stockholms stadshus för en fredsceremoni. Då sa palestinerna nej. Clinton kallade agerandet chockerande. Persson sa att de förkastade det bästa avtal de någonsin kunnat få och som skulle ha löst hela territoriefrågan. Förutom i akademisk litteratur kan du läsa om detta i Clintons och Perssons memoarer och i flera intervjuer i svensk media med Göran Persson (se pressklipp i bilagan). År 2008 i de s k Annapolis-förhandlingarna fick palestinerna ännu en gång ett förmånligt förslag och detaljerade kartor finns som visar den stat de erbjöds (se nedan). De skulle få ett område som motsvarade 100% av Västbanken och Gaza. 6,3% av ytan där israeliska samhällen ligger skulle bytas mot lika stora israeliska områden i anslutning till de palestinska.

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Östra Jerusalem skulle bli palestinskt och Jerusalem gamla stad skulle bli en internationell zon.

Även detta avvisades av palestinierna. I den akademiska litteraturen analyseras flera andra tillfällen då en palestinsk stat kunnat bildas på goda villkor.

Benny Morris, professor i historia och förmodligen världens främste expert på konflikten, har visat att orsaken att palestinierna alltid säger nej är att det inte är en konflikt om mark utan en existentiell konflikt. Hans forskning har visat att skälet till att den arabiska sidan alltid sagt nej till fred och att bilda en egen stat är att deras viktigaste prioritet har varit att förhindra en judisk

stat, inte att bilda ännu en arabisk stat (Palestina). Morris visar hur islamistisk fundamentalism gjort att de aldrig kunnat acceptera FN:s tvåstatslösning, dvs att det ska finnas en judisk stat.

Ibland försvaras palestiniernas nej till fred och tvåstatslösningen med att erbjudandena inte varit tillräckligt bra. T ex att det var bra att de sa nej 1948 eftersom judarna skulle få 55% av ytan trots att de utgjorde ca 1/3 av befolkningen. FN hade dock tagit hänsyn till att hälften av judarnas område utgjordes av Negevöknen medan araberna skulle få det värdefullaste området – Judéen och Samarien (Västbanken).

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Hur uppstod flyktingproblemet?

Hade FN:s delningsplan accepterats av araberna skulle de inte funnits några arabiska flyktingar och kanske inte heller judiska flyktingar från arabvärlden. Arabernas anfallskrig 1948 skapade drygt 700 000 arabiska och judiska flyktingar vardera. Jordanien och Egypten ockuperade stora delar av det område som delningsplanen pekade ut för den nya arabiska staten och även Israel erövrade delar av området. 1967 anföll Jordanien Israel och förlorade Västbanken (Judéen och Samarien) till Israel. Egypten förlorade Gaza.

De judiska flyktingarna var de som fördrevs från arabländerna. De togs om hand av den nybildade judiska staten. Inledningsvis under svåra omständigheter, många fick t ex bo i tält. Men skolor byggdes för barnen och vuxna erbjöds jobb i främst jordbruken och på några år var flyktingproblemet löst. De arabiska flyktingarna integrerades däremot inte i de arabiska områden, vilket föreslogs av FN:s expertkommitté 1951 som en parallell till hur de judiska flyktingproblemet löstes. De placerades i flyktingläger och där befinner de sig fortfarande efter 75 år och deras antal har nu växt till 6 miljoner. En särskild FN-organisation (UNRWA) bildades för att hantera det arabiska flyktingproblemet.

En åsikt är att de istället för integration i de arabiska områdena ska återvända till de platser där de bodde innan kriget. Att de som startat ett krig och förlorat ska "återvända" och bosätta sig bland de som de vill utplåna har aldrig tillämpats i någon konflikt i världen någonsin. FN:s kommission 1951 dömde ut idén som absurd, men denna åsikt existerar fortfarande trots att alla vet att den aldrig kan realiseras. Idag stödjer en majoritet av palestinierna Hamas som har utplåning av Israel som mål. Att sex miljoner, varav de flesta är Hamasanhängare, skulle flytta in i den lilla judiska staten, stor som Ångermanland, är naturligtvis omöjligt. Den islamistiska åsikten att så bör ske håller igång konflikten. Ralph Garroway, chef för UNRWA 1951-1958 förklarade i augusti 1958: "Arabstaterna vill inte lösa flyktingproblemet. De vill behålla det som ett öppet sår, en skymf mot FN och ett vapen mot Israel. Arabiska ledare struntar i om flyktingarna lever eller dör."

Hur ska ockuperade områden hanteras?

FN:s resolution 242 från 1967 säger att Israel ska dra sig tillbaka från ockuperade områden. Men säkerhetsrådets resolution sa också att "alla stater" inklusive Israel har rätt att "leva i fred inom erkända och säkra gränser utan att utsättas för hot eller våldshandlingar". Resolutionen 242 ställer alltså krav på båda sidor. Om vi betraktar PLO som palestiniernas företrädare har Israel ingen skyldighet enligt resolution 242 att retirera från Västbanken så länge PLO inte tillerkänner Israel några "säkra gränser".

Syrien har inte slutit fred med Israel varför Israel inte skyldigt att dra sig tillbaka från Golan. I Gaza är Hamas officiella linje att Israel och även individuella judar ska förintas. Händelserna 7/10 2023 visar varför Israel inte är skyldiga att lämna ifrån sig kontrollen över gränserna dit.

Så länge motparterna inte erkänner Israels gränser och slutar med våldshandlingar och krigsretorik har Israel enligt FN-resolutionerna inte skyldighet att lämna ifrån sig kontrollen över några områden. De s k 1967 års gränser, dvs stilleståndslinjen från 1948, uppfyller inte resolution 242:s krav på säkra gränser och är inte aktuella utan betydande justeringar. Även resolution 194 från 1948 ställer liknande krav.

Försvarar västerländsk infantilisering och orientalism en lösning på konflikten?

Alan Johnson, professor i statskunskap, socialist och en av Storbritanniens mest kända tvåstatsförespråkare, har lyft fram orientalismen i västs syn på de inblandade. Bara israelerna behandlas som myndiga personer. Palestinierna hanteras infantilt utan förväntan på ansvarsfullt och realistiskt agerande. Han skriver: "Att infantilisera palestinierna förvränger vår förståelse av orsakerna till att fredsprocessen har misslyckats hittills, eftersom det utesluter palestinsk terrorism, auktoritärism, islamism, korruption, demonisering och antisemitism. Denna infantilisering gör otrolig skada. Palestinierna tillåts inta maximalistiska positioner som omöjliggör en slutlig fredsöverenskommelse." Samma kritik kan riktas mot många debattörer i Sverige. Det finns 7 miljoner judar i mellanöstern och över 300 mil araber + Iran, Turkiet m fl. De flesta svenska analyserna, böckerna och mediareporteringen kring Israel-Palestinakonflikten mm handlar nästan uteslutande om judar och Israel.

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Hur ser problemet med antisemitism ut?

Den ledande vetenskapligt framtagna och internationellt accepterade definitionen är IHRA:s (<https://holocaustremembrance.com/resources/arbetsdefinition-av-antisemitism>)

En del av den definitionen är att det tydliggörs att antisionism är en form av rasism. Med antisionism menas bl a att:

- Neka det judiska folket dess självbestämmanderätt, till exempel genom att hävda att staten Israels existens är ett rasistiskt företag.
- Tillämpa dubbla standarder genom att avkräva Israel ett beteende som inte kan förväntas eller krävas av någon annan demokratisk nation.

Anders Persson, en av Sveriges ledande forskare kring Israelfrågor, drar i en forskningsartikel slutsatsen att uråldriga antisemitiska fördomar om enskilda judar har transformerats till fördomar om den judiska staten. Han visar hur Israel-Palestinakonflikten blivit en arena där antisemitism mot judar som idag uppfattas som oacceptabel i västvärlden istället artikuleras som kritik mot den judiska staten som en särskilt ond stat. Israel kopplas till nazism, apartheid, kolonialism, imperialism, rasism och anklagelser om att de bedriver en förintelse eller ett folk mord. Trots att landet enligt alla vetenskapliga studier är ett av världens bästa länder när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Christer Mattsson, föreståndare för Segerstedtinstitutet, har på liknande sätt visat hur klassisk antisemitism har ompaketerats till antisionism. Men det är samma rasistiska budskap som framförs (se bilagan för mer info).

I en ny rapport från Segerstedtinstitutet skriven av Anders Persson – ”Antisemitism, gråzon eller legitim kritik av Israel?” - analyseras vanligt förekommande uttryck i debatten efter 7/10-attacken och kriget i Gaza. Av rapporten framgår hur kontextberoende tolkningen är. Samma uttryck kan vara legitim kritik eller antisemitism beroende på i vilket sammanhang och hur det framförs. Från judiskt perspektiv är det t ex självklart att ”krossa sionismen” är ett rasistiskt uttryck. Persson skriver att ”Överlag är uttrycket ”krossa sionismen” problematiskt och bör betraktas som antisemitiskt eftersom det går ut på att krossa den statsbärande ideologin i erkänd stat”. I rapporten står också ”Att bojkotta Israel är särskilt känsligt i Europa givet det faktum att förintelsen föregicks av omfattande bojkotter mot judiska affärsinnehavare.....”.

Finns det flera dimensioner i konflikten?

Det finns tre olika lager i konflikten. Det dominerande perspektivet har historiskt varit att det är en arabisk-israelisk konflikt i regionen Palestina. Ett dominerande perspektiv i dag är i stället att det är en islamistisk-judisk konflikt (t ex Irans inblandning). Det tredje perspektivet är att det är en konflikt mellan Israel och palestinerna om mark på ett visst geografiskt område. Med palestinier förstås då ett arabiskt folk som är en egen etnisk grupp skild från andra araber. Detta perspektiv är historiskt sett det yngsta men dominerar kraftigt i Sverige. En annan dimension är vilka parter som är aktörer.

Den svenska debatten berör bara ruta B. En hållbar analys bör beröra alla rutor. Konflikten viktigaste ruta är idag ruta F, vilken är ödesdiger att utelämnas. USA:s tidigare president Donald Trump fokuserade på ruta D vilket bl a ledde till skapandet av ”Abraham accords”.

Konflikt	Israels agerande	Motpartens agerande
Den arabisk-Israeliska	A	D
Israel-Palestina	B	E
Islamism-judendom	C	F

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Bilaga:

Sagt om konflikten av forskare och politiker

Alan Johnson, professor i statsvetenskap och känd tvåstatsförespråkare i Storbritannien, har lyft fram orientalismen i väst syn på de inblandade. Bara israelerna behandlas som myndiga personer. Palestinierna hanteras infantilt och orientalistiskt utan förväntan på ansvarsfullt och realistiskt agerande. Han skriver: "Infantilising the Palestinians also warps our understanding of the reasons for the failure of the peace process thus far, because it excludes from consideration Palestinian rejectionism, terrorism, authoritarianism, Islamism, corruption, culture of incitement, demonisation and antisemitism. This infantilisation of the Palestinians does untold damage. The Palestinians are allowed to take maximalist positions that make a final status agreement impossible."¹

Tony Blair, tidigare premiärminister i Storbritannien, sa efter att hans intensiva medlingsförsök inte lyckats att palestinierna "måste byta till en strategi för statehood istället för en strategi för sympati". Han jämförde med Israel som gjorde så 1947 och gör så än idag. Israel fick ur sitt perspektiv ett dåligt erbjudande av FN 1947. Kustområdet mot medelhavet som i stort saknar historisk betydelse för judendomen och Negevöknen skulle utgöra det mesta av deras område. Det judiska hjärtlandet Samarien och Judéen (varifrån uttrycket jude kommer och där 85% av den bibliska historien utspelar sig) skulle bli en arabisk stat. Den heliga staden och symbolen Jerusalem som hållit drömmen om att återvända levande i 2000 år ("nästa år i Jerusalem") skulle bli en internationell zon. Men de sa att fred och folkets fördelar av en stat får gå före, vi bildar en stat där vi får. De palestinska araberna tänkte och tänker tvärtom.

En svensk författare och expert som lyft fram denna problematik är statssekreterare **Johan Berggren**. I sin bok² konstaterar han hur välmenande västerländska krafter i praktiken lurat in palestinierna i en återvändsgränd där de uppmuntras hålla fast vid realistiska ståndpunkter som skapar politisk sympati men omöjliggör fred och en tvåstatslösning. UNRWA är ett exempel på en välmenande verksamhet som gör

goda humanitära insatser men samtidigt förhindrar fred och tvåstatslösningen genom sin hantering av palestinierna.

Elliott Abrams forskare vid Middle Eastern studies at the Council on Foreign Relations (CFR) in Washington, DC och "deputy assistant to the president and deputy national security advisor in the administration of President George W. Bush". Argumenterar på liknande sätt som Tony Blair: Israel etablerades inte 1948 utan genom tiotals år av statsbyggande (organiserade sophämtning, skolväsende, skattemyndighet, sjukvård...). Palestinierna gör aldrig detta.

Författaren och journalisten **Bengt G Nilsson** beskriver i sin bok³ en palestinsk regim som är oförmögen att agera statsmannamässigt och istället ständigt hemfaller till ideologiska/teologiska teorier och jakt på sympati och bistånd. Varje gång i snart 100 år har palestinierna vägrat att bilda en egen stat när de fått chansen. De har aldrig satsat på "statehood" – bara på politisk sympati. Ett sympatiargument är t ex att alla ättlingar i hela världen (över 5 miljoner idag) till de ursprungliga flyktingarna ska flytta in i Israel. Det kravet omöjliggör samtidigt alla fredsavtal. Kombinerat med infantileringsperspektivet som fråntar den arabiska sidan ansvar för sitt agerande blir det omöjligt att komma framåt mot en fred och en palestinsk stat.

USA:s tidigare president **Bill Clinton** och Sveriges tidigare statsminister **Göran Persson** har i sina memoarer och olika intervjuer i bl a SvD mm beskrivit vad som hände i fredsförhandlingarna år 2000⁴. Efter de Clintonledda förhandlingarna år 2000 i Camp David var bildandet av en palestinsk stat mycket nära. Israel hade godkänt ett avtal som enligt de flesta oberoende bedömare var det bästa erbjudande palestinierna någonsin kommer att få. Det var en av få gånger då Sverige hade en roll i processen eftersom vår dåvarande statsminister Göran Persson var inblandad. Persson hade bokat Blå Hallen i Stockholms stadshus för en fredsceremoni och att FN:s generalsekreterare hade bokat flygbiljetter. Då avvek palestiniernas ledare Arafat utan förklaring. Bill Clinton, som ledde förhandlingarna, kallade palestiniernas agerande chockerande. De skulle fått en egen stat på Västbanken och Gaza med Jerusalem som huvudstad. Göran Persson sa att de

¹ Israel and the Palestinians: A Guide to the Debate

² Den perfekta konflikten

³ Israel & hennes fiender

⁴ Se Clintons memoarer "Mitt liv", Perssons memoarer "Min väg, mina val" och t ex intervju med Persson i SvD 8/7 2001

Israelvänner I Svenska Kyrkan

förkastade det bästa avtal de någonsin kunnat få och som skulle ha löst hela territoriefrågan. I princip samma sak upprepades sedan år 2008. De konstaterade båda att palestinierna saknar ledarskap och organisation som kan medverka i en fredsprocess och beskrev deras agerande som obegripligt och oansvarigt.

Benny Morris, professor i historia och förmodligen världens främste expert på konflikten, har visat att det inte är en konflikt om mark utan en existentiell konflikt⁵. Hans böcker "The Birth of the Palestinian Refugee Problem, 1947-1949" och "Righteous Victims" anses vara standardverk inom kunskapen om konflikten och gjorde honom mycket populär på den palestinska sidan av konflikten. Hans fortsatta forskning visade att skälet till att den arabiska sidan alltid sagt nej till att bilda en egen stat från Peelkommissionens förslag 1937, FN:s erbjudande 1947 och alla fredsförhandlingar därefter fram till idag (han lyfter särskilt fram 1973, 2000 och 2008) är att deras viktigaste prioritet har varit att förhindra en judisk stat, inte att bilda ännu en arabisk stat (Palestina). När Jordanien och Egypten 1948-1967 kontrollerade de områden där staten enligt FN skulle finnas framfördes inga önskemål om att få bilda en palestinsk stat. Argumentet att araberna i området skulle utgöra en särskild folkgrupp skild från övriga araber i regionen var en i stort sett okänd idé. Morris visar hur muslimska religiösa argument och islamistisk fundamentalism gjort att de aldrig kunnat acceptera FN:s tvåstatslösning, dvs att det ska finnas en judisk stat .

Isabella Tabarovsky, brittisk forskare inriktad på modern antisemitism, skriver om Sovjetunionens avgörande inflytande på dagens Israel-Palestinadebatt⁶. I takt med att Israel blev alltmer västorienterat ökade Sovjets fientlighet och gamla antisemitiska föreställningar gavs utrymme. De sökte skapa splittring i västvärlden genom att inkorporera det i grunden islamistiska motståndet mot idén om en judisk stat i ett klasskampsperspektiv. Arafat lärde sig snabbt att prata som en fredsduva inför väst, men mana till jihad på arabiska. "Palestina" som beteckning på ett geografiskt område lanserades av romarna på 100-talet e kr. Tanken att det skulle finnas ett särskilt arabiskt folk –

"palestinier" - i det området skilt från andra araber i området lanserades först efter 1948. Men när Jordanien och Egypten 1948-1967 ockuperade det tänkta landområdet för en arabisk stat enligt FN:s delningsplan tog idén inte skruv. Judarna kallade sig för palestinier och araberna för araber. Först efter att Israel erövrat områdena 1967 blev det ett viktigt argument inom vissa grupper.

Eftersom det finns över 300 miljoner araber i regionen och bara 10 miljoner israeler är det uppenbart att det är israelerna som är hotade och förtryckta. Men genom att hävda att de araber som har mest kontakt med israelerna är en särskild liten etnisk grupp går det att vända på perspektivet så att den lilla gruppen blir den utsatta och därmed kan få västvärldens sympati.

Bassem Eid är en ledande palestinsk människorättsaktivist, uppväxt i ett flyktingläger och idag boende i östra Jerusalem. I likhet med Benny Morris länge mycket populär på den palestinska sidan för sitt långvariga arbete med att dokumentera övergrepp från den israeliska armén mot palestinier. Han utvidgade sedan arbetet till att även dokumentera övergrepp mot palestinier som utfördes av Palestinska myndigheten och Hamas. Han har i flera år varit en av Hamas hårdaste kritiker. En känd artikel argumenterar för att det är Hamas och inte Israel som är det palestinska folkets fiende som de behöver bli befriade från⁷. En artikel som provocerat många är den där han hävdar att Israel förmodligen är världens bästa land för en arab att bo i⁸. Endast där kan en arab leva ut sin kulturella identitet och samtidigt uppleva demokrati, mänskliga rättigheter och ekonomiskt välstånd.

Anders Persson, mellanösternexpert och forskare vid Linnéuniversitetet och flitigt anlitad som expertkommentator i SVT och SR, drar i en forskningsartikel slutsatsen att uråldriga antisemitiska fördomar om enskilda judar har transformerats till antisemitiska fördomar om den judiska staten⁹. Han visar hur Israel-Palestinakonflikten blivit en offentlig arena där antisemitism mot judar som idag uppfattas som oacceptabel i västvärlden istället kan artikuleras som kritik mot den judiska staten. Antisemitism kan kamoufleras och kommuniceras som kritik mot Israel

⁵ Se t ex hans bok "One state, two states"

⁶ Se t ex hennes artikel i "Mapping the New Left Antisemitism". Se även "Confronting antisemitism on the left" av Randal, kap 4.

⁷ <https://blogs.timesofisrael.com/free-the-palestinians-from-hamas/>

⁸ <https://blogs.timesofisrael.com/israel-the-best-place-to-be-an-arab/>

⁹ "Israel-Palestinakonfliktens påverkan på antisemitism i Sverige: Världsbilder, delegitimering och tankestrukturer".

Israelvänner I Svenska Kyrkan

(även kallad "sionismen") som en särskilt ond stat på olika sätt. Israel kopplas till nazism, apartheid, kolonialism, imperialism, rasism och anklagelser om att de bedriver en förintelse eller ett folkmord mot palestinierna. En ompaketerade rasism som kopplar en "kosmisk ondska" till den judiska staten. Som enligt alla vetenskapliga studier är ett av världens bästa länder när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. I en annan rapport¹⁰ gör Persson en intressant analys av olika begrepp i debatten med avseende på vad som är antisemitism, legitim kritik av Israel eller i en gråzon. En central slutsats är att svaret ofta är kontextberoende, men att vissa vanligt förekommande uttryck som t ex "krossa sionismen" eller uppmaningar till köpbojkotter är problematiska.

Professor **Christer Mattsson**, föreståndare för Segerstedtinstitutet, har på liknande sätt visat hur klassisk antisemitism har ompaketerats till antisionism. Men det är samma rasistiska budskap som framförs. Han tillämpade detta synsätt när han kritiserade Bokmässan i Göteborg för strukturell rasism riktad mot Israel/judar. Strukturell rasism i detta sammanhang förklarade han i Sverige Radio 27/9 2022 som "antisemitiska konsekvenser utan avsikt". Dvs ingen planerade att det skulle bli så – men plötsligt blev det så. I en intervju i Haaretz utvecklar han resonemanget: "Det här handlar inte om att en person eller en organisation är antisemitisk; ingen är egentligen ansvarig..... Det är bara det att ingen säger något bra om Israel. Istället för att visa hur viktigt och hur centralt Israel är för den judiska kulturen, finns det ett mönster av strukturell antisemitism. Det handlar om hur bokmässan undviker några presentation av Israel i ett positivt sammanhang. Det handlar inte bara om vad som presenteras, utan också om vad som inte presenteras." USA:s förre president Barack Obamas särskilda sändebud mot antisemitism, **Hannah Rosenthal**, konstaterade på ett liknande sätt efter sitt besök i Sverige och efter att ha talat med Ilmar Reepalu följande: "Jag vet inte vad som finns i hans huvud eller hjärta. Men jag vet att språket han använder är antisemitiskt." Dvs ett exempel på strukturell rasism.

David Andersson beskriver i sin bok¹¹ en strid i Sverige om vilket tolkningsfilter som ska användas när världen betraktas. Demokratiskolan säger att den viktiga

konfliktlinjen är den mellan demokrati och diktatur. Förintelsen ses där som en unik händelse som skapar en moralisk skuld gentemot det judiska folket. Den postkoloniala skolan säger att den viktiga konfliktlinjen är den mellan väst och tredje världen. Förintelsen var inget unikt utan bara en variant på hur kolonialismen betett sig mot tredje världen. Väst koloniala agerande skapar en moralisk skuld gentemot tredje världen. Nord mot Syd eller Öst mot Väst? En slutsats är att det postkoloniala filtret av vissa appliceras på ett orimligt sätt på Israel-Palestinakonflikten. Dels för dominant och tränger ut beaktande av demokrati och mänskliga rättigheter. Dels appliceras ett kolonialt perspektiv på Israel som saknar historisk relevans. Koloniala erövringar är att med militärt våld erövra för att utnyttja råvaror och exploatera arbetskraft. Judisk invandring till Palestina var fredlig och laglig migration av barnfamiljer, främst flyktingar från pogromer i Östeuropa, Förintelsen i nazityskland och den etniska rensningen i arabvärlden. FN konstaterade i samband med delningsplanen 1947 att både araber och judar bodde i området och att båda grupperna hade juridisk och moralisk rätt att göra det.

Henrik Bachner drar i sin doktorsavhandling¹² slutsatsen att det finns ett stort dolt problem med antisemitism i Sverige. Antisemitiska underströmmar i breda lager inom svensk kultur och politik som kommer till ytan av olika händelser i t ex utrikespolitik som kopplar till den egna föreställningsvärlden. Det är detta vi sett efter Israels svar på terrorattacken 7/10 då inte bara nazister och extrema islamister uttryckt sig rasistiskt utan också oväntat nog flera etablerade vänsteraktivister.

Forskaren **Johan Sundeen** analyserar i två böcker¹³ kyrkans förhållande till marxismen i allmänhet och Israel i synnerhet. Han menar att en stor del av agerandet kan härledas ur extrema marxistiska värderingar med fokus på bl a postkoloniala teorier där olika faktorer samverkat till att Israel kommit att hamna i fokus. Sundeen sammanfattar detta på följande sätt: "Medan flertalet av...vänsterns internationella projekt sedan länge, och efter 1989 definitivt, har havererat, har Mellanösternfrågan representerat kontinuitet och stadigvarande engagemang utifrån en i marxistiska föreställningar grundad världsbild." Alla projekt de har hyllat har visat sig bli grymma människorättskränkande

¹⁰ "Antisemitism, gråzon eller legitim kritik av Israel", Segerstedtinstitutet.

¹¹ Med skuld känslan som drivkraft

¹² Se boken "Återkomsten"

¹³ Se böckerna "68-kyrkan" och "När teologi blev 68-ideologi".

Israelvänner I Svenska Kyrkan

diktaturer, ofta med folkmord på agendan (Mao, Lenin, Stalin, Östtyskland, Kambodja, Nordkorea, Venezuela osv). Bara Israel-Palestinakonflikten finns kvar som kan tryckas in i 1968 års marxistiska världsbild. Världsimperialisten USA:s lakej som utövar ett kolonialt förtryck av ett folk. Som nämnts ovan krävs dock en avsevärd dos av historierevision för att klämma in Israel-Palestina i ett postkolonialt och postmarxistiskt schema.

En rapport till FN:s generalförsamling 1951¹⁴ är intressant. Arabernas nej till FN:s tvåstatslösning och militära angrepp på Israel 1948 hade skapat ett arabiskt flyktingproblem. Samtidigt hade ett lika stort judiskt flyktingproblem uppstått. I rapporten konstateras:

- Det är ohållbart att flyktingarna lever på bistånd i flyktingläger. Det är moraliskt nedbrytande, skapar osunda värderingar och är ekonomiskt ohållbart. De måste få en nyetablering i ett normalt fungerande samhälle där de kan försörja sig själva.
- Att återvända till de platser de tidigare bodde är omöjligt och olämpligt. På det judiska området bor nu judiska flyktingar från arabvärlden och nazityskland. De 700 000 arabiska flyktingarna tillhör de som nyss förklarade krig mot den judiska staten. Det är en absurd idé i strid med internationell praxis att en så stor mängd fientligt inställda personer som startat och förlorat ett krig ska "återvända". Även för de 700 000 judiska flyktingarna är återvändande till de arabiska områden varifrån de fördrivits olämpligt och omöjligt.
- Den internationella praxisen för hur flyktingarna ska hanteras kan härledas från bl a konflikterna mellan Grekland-Turkiet, tyska flyktingar efter andra världskriget, konflikten Indien-Pakistan, judiska flyktingar från arabvärlden och många andra exempel. Snabbast möjliga nyetablering har alltid varit lösningen och fungerat väl. Att placeras i flyktingläger med en diffus idé om "återvändande" har aldrig varit aktuellt i någon konflikt.
- De arabiska flyktingarna bör kompenseras för förlorade egendomar. Inte individuellt utan med en klumpsumma som används för nyetableringsprojektet. Beloppet bör justeras för de ekonomiska förluster judiska flyktingar har gjort. De judiska flyktingarna bör tas om hand i Israel och de arabiska i arabländerna. Utvecklingen blev en annan. Åttlingar till arabiska flyktingarna lever 75 år senare fortfarande i flyktingläger och försörjs med biståndsmedel.

Ralph Garroway, chef för UNRWA 1951-1958, noterade detta och förklarade i augusti 1958: "Arabstaterna vill inte lösa flyktingproblemet. De vill behålla det som ett öppet sår, en skymf mot FN och ett vapen mot Israel. Arabiska ledare struntar i om flyktingarna lever eller dör." Kollapsen i värderingar har blivit precis den som rapporten 1951 varnade för. I Democracy Index får Palestina nu det lägsta betyget någonsin och rankas även i Freedom House och V-dem till bland världens sämsta vad gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Stödet för våldsbejakande extremism och diktatur är större än någonsin. Förtrycket av kvinnor och sexuella eller religiösa minoriteter brutalare än någonsin. Respekten för mänskliga rättigheter har kollapsat. BNP per person är på U-landsnivå.

---

¹⁴ (The arab refugee problem – How it can be solved)

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Göran Persson om vad som hände år 2000

SVENSKA
DAGBLADET

NR 181, VECKA 27
10 KR
www.svd.se

SÖNDAGEN DEN 8 JULI 2001

9RSTTH 22 595
BR 308

svenska
årar trots
M-silver

Sverige var nära
skräll i EM-
salen i fotboll,
en det blev en
ng förlust efter
rängning.
skland vann med
o. Gritande
snar Tina
redlund, tv och
rollne Jönsson
anen. Sport 18-19

Pakistan
nhållits i Pakistan
landet utan visum.
brann månad i sa.

Arafat punkterade fredsavtal i Stockholm

PERSSONINTERVJU | Statsminis-
tern om spelet bakom kulisserna

► Stockholm var bara en härs-
män från att skrivas in i his-
torieböckerna som platsen
där ett fredsavtal mellan is-
raeler och palestinier slutgil-
tigt bekräftades. Stockholms
stadhus var bokat och ett
toppmöte planerat, när Yas-
ser Arafat överraskande slog
undan benen för hela pro-
cessen genom att gå till härt
angrepp mot Israel.
I en öppenjärtig intervju
med SvD:s Bitte Hammar-
gren berättar statsminister
Göran Persson om spelet bak-
om kulisserna under Sveriges
halvår som EU-ordförande.
Efter de turbulenta dagarna i
början av året säger Persson
att han tappat mycket
av tron på att en lösning av
situationen i Mellanöstern är
möjlig. Nyheter 4-5

Israelvänner I Svenska Kyrkan

FN:s delningsplan 1947

Etnisk rensning i mellanöstern

Israel och dess arabiska grannar

Notera att det land som idag är mest fientligt mot Israel (Iran) inte är ett arabland, inte har gräns mot Israel och inte har några historiska konflikter med Israel. De motiverar sin fientlighet helt och hållet med islamistiska argument. Även Turkiet är intressant ur detta perspektiv.

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Karta över Israel

1945: Judarna var palestinier, araberna araber

Israelvänner I Svenska Kyrkan

Du kan följa oss på Facebook och X